

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

به نام خدا

اظهاری نظر کارشناسی درباره:
طرح استفساریه مواد (۳)، (۴) و (۵) قانون تسهیل صدور
مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴

مخصوص صحن علنی

مشخصات طرح

دوره یازدهم - سال سوم

شماره ثبت:

۸۱۸

مشخصات گزارش:

دفتر مطالعات حقوقی

شماره مسلسل:

۲۴۰۱۸۳۷۹

تاریخ انتشار:

۱۴۰۱/۶/۱

مقدمه

همان‌طور که در مقدمه استفساریه آمده است قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار در اسفند ماه گذشته به‌منظور رفع موانع کسب‌وکار و تسهیل صدور مجوز در این حوزه به تصویب رسید. لکن در زمان اجرای این قانون اختلاف نظر درخصوص برخی از عبارتهای این قانون ایجاد شد و این سؤال به‌وجود آمد که مراد از امتیاز نمرات در مواد مزبور نمره خام متقاضی می‌باشد یا نمره تراز شده متقاضیان؟ استفساریه کنونی در مقام رفع این ابهام برآمده و تأکید می‌دارد که مراد از عبارت میانگین نمرات در قانون فوق‌الذکر، نمره تراز شده متقاضیان است نه نمره خام آنان. این گزارش به بررسی این استفساریه می‌پردازد.

بررسی متن استفساریه

در مصوبه کمیسیون پیرامون این استفساریه (به شماره ثبت ۸۱۸) که در تاریخ ۱۴۰۱/۵/۳۱ بر اساس مواد (۱۸۵) و (۱۸۸) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی به صورت دو فوریتی اعلام وصول شده آمده است:

آیا منظور از عبارت «امتیاز میانگین نمرات» در مواد (۳)، (۴) و (۵) قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب‌وکار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی میانگین وزنی نمرات تراز شده مطابق شاخص‌های آماری در آزمون سراسری که توسط سازمان سنجش آموزش کشور اعمال می‌شود، است؟

پاسخ: بله

در مواد (۳)، (۴) و (۵) قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی^۱ سه بار عبارت «امتیاز میانگین نمرات» آمده است. از طرفی لفظ «نمره» در متون و ادبیات آزمون‌ها اعم از نمره خام و نمره تراز می‌باشد که باید دید در تفسیر عبارت‌های سه‌گانه در مواد مزبور، عبارت «امتیاز میانگین نمرات» را باید حمل بر نمره خام نمود یا نمره تراز؟

این تفسیر نیز باید هر چه سریع‌تر بیان شود چه اینکه با توجه به اینکه برداشت‌های مختلف از مواد (۳)، (۴) و (۵) قانون مزبور منجر به لطمه به حقوق متقاضیان پروانه‌های وکالت، دفاتر اسناد رسمی و کارشناسان رسمی دادگستری می‌شود لذا بهتر است هر چه زودتر اختلاف نظر ایجاد شده با نظر تفسیری مجلس مرتفع گردد.

در خصوص این‌که در پاسخ به این استفساریه باید نظر تفسیری مجلس مبنی بر نمره خام باشد یا نمره تراز به نظر می‌رسد ابتدا باید به مشروح مذاکرات مجلس در زمان تصویب مراجعه نمود تا نظر مقنن را احراز کرد. همان‌گونه که در مقدمه طرح استفساریه بیان شده است، طبق مشروح مذاکرات صحن علنی مجلس شورای اسلامی، دستگاه‌های صدور مجوز وکالت و دفاتر اسناد رسمی و کارشناسان رسمی دادگستری موظفند امتیاز تراز داوطلبان را مد نظر قرار دهند.

با توجه به مشروح مذاکرات قانون مزبور نظر مقنن در این خصوص آشکار می‌گردد. ضمن این‌که باید توجه داشت رویه سازمان سنجش آموزش کشور که در قانون مزبور متولی اجرای آزمون‌های مربوطه و سنجش صلاحیت متقاضیان پروانه می‌باشد در سال‌های گذشته نمره خام را در رتبه بندی داوطلبان و متقاضیان ملاک و ضابطه تشخیص قرار نداده و ملاک این سازمان احتساب «میانگین وزنی نمرات تراز شده» بوده و نه نمره خام.

نتیجه‌گیری

در رابطه با قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی در خصوص عبارت «میانگین امتیاز نمرات» این ابهام مطرح شده که ملاک نمرات خام است یا نمرات تراز شده؟ با توجه به مشروح مذاکرات مجلس در زمان تصویب قانون مزبور که نمایندگان مجلس تأکید بر نمره تراز شده دارند و همچنین با توجه به رویه معمول سازمان سنجش آموزش کشور که متولی اجرای قانون مزبور می‌باشد و این رویه، سال‌های سال در اجرای آزمون‌های سراسری، معمول و متعارف بوده است و در این رویه همیشه نمره تراز شده ملاک و ضابطه تشخیص صلاحیت علمی متقاضیان و داوطلبان بوده است نه نمره خام لذا تصویب این استفساریه مورد پیشنهاد است.

۱. از قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ مجلس شورای اسلامی ماده ۲- (۵) قانون دفاتر اسناد رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴/۴/۲۵ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است هر ساله از طریق سازمان سنجش آموزش کشور نسبت به برگزاری آزمون سردفتری و دفتریاری اقدام نماید. داوطلبانی که حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) امتیاز میانگین نمرات یک درصد (۱٪) حائزان بالاترین امتیاز را کسب کنند به عنوان پذیرفته شده، جهت طی مراحل مقتضی به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور معرفی می‌شوند. هرگونه انتقال امتیاز موضوع این ماده از جمله انتقال امتیاز موضوع ماده (۶۹) این قانون منوط به قبولی انتقال- گیرنده در آزمون مذکور است

ماده ۴- در بند «الف» ماده (۷) قانون کانون کارشناسان رسمی دادگستری مصوب ۱۳۸۱/۱/۱۸ عبارت «بر اساس نیاز مناطق کشور» حذف و دو تبصره به عنوان تبصره- های (۱) و (۲) به این بند الحاق می‌شود:

تبصره ۱- کانون کارشناسان رسمی دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه موظف است هر ساله از طریق سازمان سنجش آموزش کشور نسبت به برگزاری آزمون کارشناسان رسمی اقدام نماید. داوطلبانی که حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) امتیاز میانگین نمرات یک درصد (۱٪) حائزان بالاترین امتیاز در هر رشته را کسب کنند، به عنوان پذیرفته شده، برای طی مراحل مقتضی به کانون کارشناسان رسمی دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه معرفی می‌شوند. توزیع استانی پذیرفته شدگان بر اساس تقاضا یا امتیاز پذیرفته شدگان می‌باشد. نظارت بر اجرای این تبصره برعهده قوه قضائیه است و قوه مزبور مکلف است در صورت استنکاف کانون کارشناسان رسمی دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه از برگزاری آزمون، رأساً به برگزاری آن اقدام کند. استنکاف از اجرای این حکم جرم محسوب و مرتکب به مجازات محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد. ...

ماده ۵- تبصره ماده (۱) قانون کیفیت اخذ پروانه وکالت دادگستری مصوب ۱۳۷۶/۱/۱۷ به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۲) به آن الحاق می‌شود:

تبصره ۱- کانون وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه مکلفند هر سال از طریق سازمان سنجش آموزش کشور نسبت به برگزاری آزمون پروانه وکالت اقدام نمایند. داوطلبانی که حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) امتیاز میانگین نمرات یک درصد (۱٪) حائزان بالاترین امتیاز را کسب کرده‌اند، به عنوان پذیرفته شده، جهت طی مراحل مقتضی به مرجع صدور مجوز مربوط معرفی می‌گردند. نظارت بر اجرای این تبصره برعهده قوه قضائیه است و قوه مزبور مکلف است در صورت استنکاف کانون وکلای دادگستری و مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضائیه از برگزاری آزمون، رأساً به برگزاری آن اقدام کند. استنکاف از اجرای این حکم جرم محسوب و مرتکب به مجازات محرومیت از حقوق اجتماعی درجه شش موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی محکوم خواهد شد.